

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Zlínský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Dětský domov, Bojkovice, Štefánikova 563

Štefánikova 563, 687 71 Bojkovice

Identifikátor školského zařízení: 600 030 857

Termín konání komplexní inspekce: 21. - 25. leden 2002

Čj.	133 14/02-05003
Signatura	ko3pv517

CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Dětský domov, Bojkovice, Štrefánikova 563 byl zřízen Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy jako internátní školské zařízení pro výkon ústavní výchovy s příspěvkovou formou hospodaření. Dnem 12. září 2001 přešly zřizovatelské kompetence na Zlínský kraj. Organizace byla zřízena ke dni 1. července 2001 na dobu neurčitou.

Podle aktuálního platného Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 10 839/99-21 ze dne 2. března 1999 sdružuje pouze Dětský domov s kapacitou dvacet pět lůžek. Školní jídelna s kapacitou jídel není uvedena.

Předmět činnosti školského zařízení je v souladu se zřizovací listinou a platným rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Dětský domov zajišťuje výchovnou, hmotnou a sociální péči mládeži, která ze závažných důvodů nemůže být vychovávána ve vlastní rodině a nemůže být osvojena nebo umístěna v jiné formě náhradní péče. Do dětského domova mohou být umísťovány děti a mládež od tří do osmnácti roků, případně do ukončení přípravy na budoucí povolání, s nařízenou ústavní výchovou nebo vydaným předběžným opatřením.

Tab. č. 1: kapacita a naplněnost

Kapacita zařízení	25
Evidenční stav	25
Počet výchovných skupin	2
Počet svěřenců fyzicky přítomných na zařízení	24
Počet svěřenců na útěku	0
Počet svěřenců s prodlouženým pobytem u rodičů	0
Počet svěřenců s nařízenou ústavní výchovou	17
Počet svěřenců umístěných na předběžné opatření	5
Počet svěřenců na dohodu do ukončení přípravy na povolání	2
Počet svěřenců na základě dohody s rodiči	1
Počet svěřenců v péči neurologa	1
Počet svěřenců v péči DPA, DPL	2

Kapacita školského zařízení stanovená v platném rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízeních pro dvacet pět svěřenců byla naplněna. V době konání komplexní inspekce byl počet výchovných skupin (dvě) i evidenční stav svěřenců (dvacet pět) v souladu se statistickým výkazem i stanovenou kapacitou. Počty svěřenců ve výchovných skupinách respektují příslušná ustanovení platné vyhlášky vydané Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, sourozenecké skupiny jsou zařazeny do stejné výchovné skupiny.

Z aktuálního evidenčního stavu má sedmnáct svěřenců nařízenou ústavní výchovu, pět je v dětském domově umístěno na základě vydaného předběžného opatření, dva jsou ve školském zařízení na základě dohody do ukončení přípravy na budoucí povolání a jeden na základě dohody s rodiči.

Tab. č. 2: počet výchovných skupin, počet svěřenců a jejich zařazení do škol

Výchovná skupina	Počet svěřenců	MŠ	ZŠ	ZvŠ	Žáci SOU	Žáci SŠ + konzervat.	Dívky	Sourozenecké skupiny
I.	13	2	3	3	1	4	4	1x2, 1x4, 1x5
II.	12	2	2	4	2	2	5	2x2, 1x4
Celkem	25	4	5	7	3	6	9	19

V době konání inspekce byly v evidenční stavu čtyři děti předškolního věku, které docházejí do mateřské školy, pět svěřenců plní povinnou školní docházku v základní škole a sedm ve zvláštní škole. Ve středních odborných učilištích se na budoucí povolání připravují tři svěřenci, pět na středních školách, jeden chlapec studuje na konzervatoři.

HODNOCENÍ KVALITY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Výchovně-vzdělávací program

Deklarovanou náplní výchovně-vzdělávacího programu dětského domova je zajistit komplexní rozvoj každého svěřence a harmonizovat jeho osobnost do té míry, aby zvládl při odchodu do samostatného života vše, co bude potřebovat a mohl se plně zapojit do života společnosti.

Dětský domov v Bojkovicích je domovem internátního typu se dvěma výchovnými skupinami. Přestože tento typ domova nebyl původně koncipován pro dlouhodobý pobyt svěřenců, je zde řada sourozeneckých skupin s předpokladem dlouhého pobytu ve školském zařízení pro výkon ústavní výchovy. Všichni pedagogové dětského domova tomu přizpůsobují svůj přístup k výchovné práci a snaží se pro svěřence vytvořit pozitivně laděné prostředí. Rodiče svěřenců dostávají o svých dětech potřebné informace písemně (pravidelně) i telefonicky. Mají možnost dítě navštívit a hovořit s pedagogy v rámci pravidel stanovených vnitřním řádem. Návštěvy svěřenců v rodinách se uskutečňují výhradně se souhlasem sociálních kurátorů.

Po příchodu nového svěřence do školského zařízení probíhá adaptační fáze. Po zajištění organizačních záležitostí a zařazení dítěte do výchovné skupiny je zpracován adaptační plán, který vychází z anamnézy a výchozího stavu vědomostí a dovedností dítěte. Do kolektivu svěřenců je nové dítě začleňováno a s pravidly života v dětském domově seznamováno postupně, způsobem vhodným pro jeho věk. Součástí výchovně-vzdělávacího programu je podpora vzdělávání svěřenců na základní a zvláštní škole a následně výběr vhodného studijního nebo učebního oboru. Zařazování dětí předškolního věku do běžných tříd mateřské školy zlepšuje jejich komunikační schopnosti, sebeobslužné a hygienické návyky a sociální zdatnost.

Zapojení do zájmových aktivit organizovaných školami a dalšími subjekty podporuje přirozené nadání svěřenců a vede je k smysluplnému využívání volného času. Přímou v zařízení není žádný zájmový kroužek organizován. Svěřenci ve volnočasových aktivitách chovají drobné zvířectvo. V rámci přípravy na samostatný život vykonávají svěřenci drobné domácí práce při udržování pořádku v prostorách dětského domova. Řídí se stálým rozpisem služeb, který mají k dispozici. Nemají však možnost samostatně pod dohledem vychovatelů vařit nebo připravovat stravu.

Předměty a ošacení, které jsou jejich výlučným vlastnictvím, mají svěřenci u sebe v pokoji. Vychovatelé je vedou k zodpovědnosti za vlastní a společný majetek a za chovaná zvířata. Individuální výchovné plány jsou zavedeny, vychovatelky do nich zapisují výsledky pozorování a postřehy týkající se chování, prospěchu a individuálních zvláštností dětí. Zdravotní stav

každého dítěte je velmi pečlivě sledován. Svěřencům je poskytováno osobní volno a umožňovány vycházky do města v rámci denního režimu po dohodě s vychovatelem. O osobním volnu tráveném mimo domov je vedena písemná evidence. Postavení dětského domova ve městě je bezproblémové. Obecná veřejnost dostává informace o dění v domově prostřednictvím spolupráce s obecními institucemi.

Dětský domov poskytuje svěřencům pocit bezpečí. Možnost výchovné stimulace odpovídá podmínkám dětského domova internátního typu, ale je omezena přílišným propojením obou výchovných skupin. Kapesné je vypláceno bez souvislosti se systémovým měsíčním hodnocením, hodnotící kritéria jsou využívána pouze částečně.

Kvalita výchovně-vzdělávacího programu i jeho realizace v praxi jsou velmi dobré.

Podmínky pro výchovně-vzdělávací činnost

Výchovně-vzdělávací činnost svěřenců dětského domova zajišťuje celkem třináct pracovníků, z toho sedm pedagogů včetně ředitelky. Všichni pedagogičtí pracovníci splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro práci v tomto typu školského zařízení. Nikdo z pedagogů není speciální pedagog, neabsolvoval dlouhodobý sociálně psychologický nebo experienciální (sebezkušenostní) psychoterapeutický výcvik ani v současné době nestuduje. V dětském domově pracuje pouze jeden muž (topič-údržbář), ostatní pracovníci jsou ženy. Stávající personální struktura není optimální, v dětském domově převládá prvek feminizace, svěřenci mají omezenou možnost identifikace s mužským vzorcem chování a jednání. U obou výchovných skupin se pravidelně střídají tři vychovatelky. Školské zařízení nezaměstnává pomocné (noční) vychovatelky jako další fyzické osoby, jejich činnost supluje (v práci související s přímou výchovnou činností) denní vychovatelky. V noci není de facto v dětském domově v přímé pracovní činnosti žádný pracovník. Odborní pracovníci (etoped, psycholog) ani sociální pracovníce ve školském zařízení nepracují, vedoucí vychovatelka nebyla jmenována. Kolektiv zaměstnanců dětského domova dotváří účetní, dvě kuchařky, uklízečka, prادلena-švadlena a topič-údržbář.

Pozorováním při hospitační činnosti bylo zjištěno, že v rámci svých kompetencí se na realizaci výchovně-vzdělávacího procesu podílejí i nepedagogičtí pracovníci.

Tab. č. 3: personální zajištění školského zařízení, přehled o zaměstnancích

Zaměstnanci	Celkový počet	Z toho žen
Ředitelka	1	1
Statutární zástupce - vychovatelka	1	1
Vedoucí vychovatel	0	0
Vychovatelé	5	5
Pomocní vychovatelé	0	0
Psycholog, etoped	0	0
Sociální pracovníce	0	0
Ostatní zaměstnanci	6	5
Celkem	13	12

Dětský domov sídlí v třípodlažním objektu, bezprostředně sousedí s místní základní školou. Venkovní oplocený areál, který má zahradní úpravu, využívají svěřenci pro sportovní, relaxační a volnočasové aktivity.

Vzhledem ke stanovené kapacitě nedisponuje školské zařízení dostatkem potřebně vybavených prostor pro aplikaci výchovně-vzdělávacího programu. Svěřenci jsou ubytováni ve dvou až pětিলůžkových pokojích, což neumožňuje pro všechny děti vytvořit potřebnou intimitu a soukromí. Ložnice svěřenců jsou vybaveny odpovídajícím nábytkem, nedostatkem je absence psacích stolů v některých dětských pokojích. Interiér si svěřenci dotvářejí vlastní výzdobou, hračkami a oblíbenými předměty, což navozuje dětem pocit bezpečí.

Estetická úroveň celého objektu je vysoká, jsou naplňovány zásady výchovy prostředím.

Pro sportovní aktivity a smysluplné využívání osobního volna mají svěřenci k dispozici malou tělocvičnu a pracovnu s počítačem a tiskárnou. Obývací pokoj, společný pro obě výchovné skupiny, je vybaven televizorem, videorekordérem a HIFI věží. Pro letní sporty má školské zařízení dostatečné materiálně-technické vybavení, rezervy jsou ve vybavení pro zimní sportování (lyže, brusle).

Struktura denního režimu odpovídá psychohygienickým zásadám, rámcové vymezení denního režimu respektuje věk i specifické potřeby dětí. Čas určený pro spánek, odpočinek a relaxaci je dostačující.

Vliv sociodemografických podmínek na činnost dětského domova je pozitivní.

Podmínky pro výchovně-vzdělávací činnost jsou průměrné.

Organizace, formy a metody výchovně-vzdělávací činnosti

Svěřenci jsou seznamováni s pravidly vnitřního řádu při příchodu do dětského domova a průběžně upozorňováni na jejich dodržování. Vnitřní řád deklaruje práva dítěte. Upravený a srozumitelný „Vnitřní řád pro děti“ však vyjmenovává (v „ich“ formě) především povinnosti. Systém hodnocení svěřenců není příliš propracovaný, nejsou vytvořeny adekvátní podmínky pro uplatnění práva svěřence být hodnocen a odměňován podle systému pochval a odměn. Hodnotící kritéria pro stanovení výše a vyplácení kapesného jsou zaváděna do praxe.

Denní režim je stanoven, úprava režimu pro volné dny je v kompetenci vychovatelek. Struktura denního režimu vychází z potřeb dětí, není striktně svazující a je v souladu s psychohygienickými zásadami. Pro samostatné aktivity svěřenců a jejich osobní volno je v režimu dne dostatečný prostor.

Inspekční zjištění potvrdila velmi vysokou úroveň spolupráce se školami, ve kterých se svěřenci vzdělávají. Vychovatelé chodí na třídní schůzky, pedagogové včetně ředitelů si vycházejí vstříci. Případné problémy se oboustranně operativně řeší.

Osobní spisy svěřenců jsou v kompetenci ředitelky dětského domova, jsou vedeny přehledně. Výběr příspěvků na úhradu péče (ošetřovné) zajišťuje zástupkyně ředitelky v kooperaci s účetní.

Vychovatelé sledují výchovné cíle opírající se o podrobné pozorování každého dítěte v rámci adaptačního plánu. Při výchovné práci jsou respektovány individuální zvláštnosti svěřenců. Během hospitační činnosti bylo zjištěno, že kvalita používaných metod závisí na invenci jednotlivých vychovatelů, chybí metodické sjednocení. Výchovné působení znesnadňuje fakt, že děti obou výchovných skupin jsou téměř stále pohromadě.

Sociální trénink je cílený a prolíná všemi výchovnými činnostmi. Vychovatelky sledují posuny v sociálních dovednostech každého dítěte proti výchozímu stavu, vedou písemné záznamy o výsledcích výchovy, které jednou ročně vyhodnocují.

Pro samostatné aktivity (mimo dětský domov) je svěřencům poskytován dostatečný prostor, zájmové aktivity jsou využívány jako jedna z metod prevence sociálně patologických jevů. Primární prevenci vychovatelky realizují v průběhu výchovných činností.

Podíl represe v činnosti pedagogických pracovníků je minimální.

Organizace, formy a metody výchovně-vzdělávací činnosti jsou velmi dobré.

Interakce a komunikace

Svěřenci přijímají a respektují pravidla vnitřního života dětského domova. Vychovatelky zohledňují individuální potřeby svěřenců, jednají s nimi vlídně, snaží se chápat a pomáhat řešit jejich osobní problémy. Svěřenci mohou volně vyjadřovat svoje názory a diskutovat o nich se všemi pracovníky domova. Vysoce pozitivní vnitřní klima v domově pomáhá svěřencům překonat adaptační období a vytváří podmínky pro zlepšení sociálních dovedností.

Rozvoji řeči svěřenců je ze strany pedagogů věnována patřičná pozornost. Jejich úsilí však není podloženo dalším vzděláváním v této oblasti. Při přípravě na vyučování není důsledně používána a vyžadována spisovná podoba českého jazyka.

Ve výchovné činnosti nejsou standardně zavedena pravidelná večerní posezení vychovatelů s celou výchovnou skupinou (hodnocení dne) vedoucí k výměně názorů mezi svěřenci, k rozvoji schopnosti spolu komunikovat a rozšiřovat si slovní zásobu. Průběžné prolínání obou výchovných skupin tuto možnost prakticky vylučuje. Střídání dvou trojic vychovatelů u výchovných skupin snižuje možnost obousměrné úzké vazby mezi vychovatelem a svěřencem.

Interakce a komunikace jsou na velmi dobré úrovni.

Další aktivity, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost školského zařízení

Možnost realizace zájmové činnosti přímo v dětském domově je omezená (dětský domov neorganizuje zájmové kroužky). Individuálně v době osobního volna mohou děti hrát počítačové hry, a zejména starší svěřenci pečovat o drobná zvířata. Svoje individuální zájmy naplňují svěřenci v zájmových kroužcích Městského domu dětí a mládeže v Bojkovicích (moderní tanec, aerobik, volejbal, náhradní tělesná výchova), dva chlapečci navštěvují posilovnu v Uherském Hradišti respektive v Uherském Brodě. Dva svěřenci navštěvují základní uměleckou školu (Bojkovice – výtvarný obor, Uherský Brod – scénický tanec). Pět svěřenců navštěvuje výuku náboženství.

Pro víkendy organizuje domov turistické a poznávací výlety v rámci regionu. V době hlavních prázdnin jezdí svěřenci na letní tábory (Ploština) nebo se účastní výměnných pobytů s dětským domovem Smolina. Podílí se na společných akcích dětských domovů. Spolupráce s nadacemi, občanskými sdruženími i sponzory obohacuje nabídku aktivit o další akce.

Dětský domov umožňuje na základě dohody stáže studentům z Církevní střední odborné školy v Bojkovicích. Odborné semináře nepořádá.

Spolupráce s orgány státní správy a samosprávy i dalšími zainteresovanými institucemi participujícími na výchově dětí (Policie ČR, soudy, sociální pracovníci oddělení péče o dítě) probíhá standardním způsobem.

Další aktivity významně ovlivňující výchovně-vzdělávací činnost jsou velmi dobré.

Výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Svěřenci, kteří zůstávají v dětském domově do doby zletilosti nebo ukončení školní přípravy na budoucí povolání jsou plně podporováni při přípravě na vyučování a motivováni k dokončení

vzdělání ve zvoleném oboru. Ředitelka se snaží pomáhat svěřencům odcházejícím po dosažení zletilosti při hledání zaměstnání a ubytování, avšak domov nemá k dispozici žádné startovní bydlení. Spolupráce s obcí v této záležitosti doposud nebyla navázána. Matriční kniha dětského domova je vedena, domov má informace o samostatném životě jen těch bývalých svěřenců, kteří se s pracovníky nějakým způsobem sami kontaktují.

Útěky ze zařízení jsou ojedinělé. Evidence útěků a postup při zjištění útěků nejsou systematicky zavedeny. V objektu dětského domova se nekouří. Mezi svěřenci je pět kuřáků (i mladší patnácti let), kteří kouří při pobytu mimo domov. Všichni pedagogové průběžně provádějí aktivní protikuřáckou osvětu a seznamují svěřence s úskalími sociálně patologických jevů. Šikana, experimentování s drogou, rasová nesnášenlivost nebo jiné negativní jevy nebyly v průběhu inspekce zjištěny.

Výsledky výchovně-vzdělávací činnosti jsou velmi dobré.

Hodnocení kvality výchovně-vzdělávací činnosti

Kvalita výchovně-vzdělávací činnosti Dětského domova Bojkovice je velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK ČINNOSTI

Plánování

Dokument „Koncepce rozvoje Dětského domova v Bojkovicích“ nemá charakter dlouhodobého plánu. Obecné formulace zachycují vývoj školského zařízení a jeho současný stav. Trend dalšího rozvoje v jednotlivých oblastech (organizační, výchovné, vzdělávací, personální a materiálně-technické) není nastíněn, priority nejsou stanoveny.

Plán práce pro školní rok 2001-2002 je kompaktní dokument primárně orientovaný na výchovně-vzdělávací činnost, ve kterém jsou definovány aktuální koncepční priority pro stávající školní rok. Úkoly ve výchovné činnosti jsou podrobně a přehledně rozpracovány dle jednotlivých výchovných oblastí, včetně zájmové a rekreační činnosti. Přílohami plánu práce jsou plány kontrolní činnosti, individuálního studia vychovatelek, pedagogických rad, mimořádných opatření a minimální preventivní program. Plán práce nebyl prokazatelným způsobem projednán pedagogickou radou.

V průběhu inspekční činnosti byly zkontrolovány měsíční (střednědobé) a týdenní (krátkodobé) programy výchovné činnosti za období září až leden školního roku 2001-2002. Měsíční plány i týdenní programy výchovné činnosti zpracovávají vychovatelky jednotlivých výchovných skupin bez participace svěřenců. Rezervy byly zjištěny v kvalitě obsahové naplně týdenních programů výchovné činnosti, jde de facto o výčet režimových a zájmových činností bez stanovení metod a forem práce, chybí stanovení výchovných cílů a pravidelné vyhodnocování.

Systém plánů dotvářejí velmi kvalitní individuální výchovně-vzdělávací plány pro jednotlivé svěřence. Vychovatelky průběžně sledují vývoj a změny jednotlivých dětí, plány systematicky vyhodnocují jedenkrát ročně.

Při plánování jsou využívány podněty a připomínky pracovníků, svěřenci se na plánování podílejí minimálně. Cíle stanovené v ročním plánu práce pro letošní školní rok jsou reálné.

Kvalita, rozsah a účelnost plánování jsou průměrné.

Organizování

Dokumentaci, upravující výchovně-vzdělávací činnost, vedení školského zařízení zpracovalo. Činnost dětského domova se řídí organizačním řádem - vnitřním řádem a vnitřním řádem pro děti. Základní kompetence všech pracovníků jsou definovány, pracovní náplně jsou součástí personální dokumentace. Organizace výchovně-vzdělávací činnosti odpovídá obecně závazným právním předpisům i základním psychohygienickým zásadám.

Statutárním orgánem dětského domova je ředitelka, zástupkyní statutárního orgánu byla jmenována vychovatelka, která v případě nepřítomnosti ředitelky přebírá všechny řídicí kompetence a zastupuje v plném rozsahu. Deklarovaná struktura je funkční, umožňuje účinné řízení. Rozhodnutí vydávaná ředitelkou jsou včasná, konkrétní a adresná.

Přímou výchovnou činnost realizuje ředitelka na základě zařazení do rozpisu služeb, v souladu s platnou právní normou. Její zástupkyně (zástupce statutárního orgánu) pracuje v plném úvazku jako kmenová vychovatelka, včetně nočních služeb, což jí neumožňuje zastupovat ředitelku v potřebném a požadovaném rozsahu. Vzájemná zastupitelnost pracovníků při aplikovaném modelu přímé výchovné činnosti a prací související s přímou výchovnou činností (noční služby) je organizačně obtížně zajistitelná.

Poradními orgány ředitelky jsou pedagogická rada a porada užšího vedení (ředitelka, její zástupkyně a vedoucí školní jídelny). Pedagogická rada se schází ke svému jednání dle plánu šestkrát ročně, porada užšího vedení každý týden. Ze všech jednání jsou pořizovány zápisy.

V průběhu inspekční činnosti byla zkontrolována povinná i další operativní dokumentace dětského domova, upravující organizaci výchovně-vzdělávacího procesu. Povinná dokumentace je vedena v souladu s platnými právními předpisy.

Výroční zpráva za školní rok 2000-2001 (o činnosti) obsahuje údaje stanovené zákonem, má však formální nedostatky.

Zásady vnitřního informačního systému jsou rozpracovány v ročním plánu práce. K přenosu informací slouží pedagogické rady, porady užšího vedení, pravidelné porady vychovatelek výchovné skupiny, provozní porady a pedagogická dokumentace. Každodenní přenos je realizován zejména ústním podáním, písemně formou nástěnek a vývěsek. Informace uvnitř školského zařízení jsou předávány rychle a úplně, vnitřní informační systém je funkční.

Ochrana osobních dat a důvěrných informací je zajištěna, osobní spisy jsou uloženy v ředitelně a zabezpečeny před zcizením nebo zneužitím. Pedagogičtí pracovníci mají přístup k informacím v rozsahu svých kompetencí.

Vnější informační systém je aplikován zejména pravidelným informováním osob odpovědných za výchovu dětí. Pravidelné informování rodičů, kteří s dětským domovem při výchově dětí nespolupracují, je realizováno písemnou formou, ústně dostávají informace pouze ti, kteří svoje děti navštěvují.

Prezentace dětského domova na veřejnosti probíhá standardními způsoby prostřednictvím médií, výstavek prací dětí a účastí na kulturních akcích. Činnost dětského domova je zachycena v kronice, doplněné četnou fotodokumentací.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školského zařízení a informačních systémů jsou velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Základními nástroji operativního řízení dětského domova jsou roční plán práce a krátkodobé (týdenní) programy činnosti výchovných skupin, nejfrekventovanějším nástrojem je každodenní osobní kontakt ředitelky se všemi pracovníky školského zařízení. Organizační předpoklady pro

pružné a účinné operativní řízení jsou vytvořeny, řízení však v praxi nenavazuje na plánování a kontrolu.

V průběhu inspekční činnosti bylo zjištěno, že ředitelka v praxi aplikuje liberální styl řízení, výjimečně, v případě potřeby, doplněný direktivními prvky.

Školské zařízení má vytvořeny nástroje pro uplatňování iniciativy a kreativity jednotlivých pedagogů. Ti mohou běžně předkládat své návrhy na zlepšení podmínek v oblasti výchovně-vzdělávacího procesu. Tvůrčí potenciál pracovníků se projevuje zejména realizací víkendových a prázdninových pobytů mimo dětský domov.

Dalšímu vzdělávání, pedagogickému a profesnímu růstu pracovníků v oblasti získávání nových vědomostí odborného charakteru nevěnuje vedení školského zařízení potřebnou pozornost. Pedagogové využívají nárazově pouze aktuální nabídky seminářů a kurzů akreditovaných agentur, systematické vzdělávání se prakticky nerealizuje.

Systém hmotné a morální stimulace je ve školském zařízení vytvořen. Kritéria pro stanovení nadtarifních složek platu (osobní příplatky, mimořádné odměny, zvláštní příplatky, příplatky za vedení) jsou deklarována ve vnitřním platovém předpisu, se kterým jsou pracovníci na začátku každého školního roku seznámeni. Systém periodického hodnocení pracovníků není vytvořen, hodnocení probíhá nepravidelně ústní formou. Podklady pro hodnocení nejsou zpracovávány v návaznosti na kontrolní a hospitační činnost, respektive její závěry.

Vedení a motivování pracovníků je průměrné.

Kontrolní mechanismy

Ucelený systém vnitřní kontroly postihující celou organizační strukturu je vytvořen. Vzhledem ke stávající organizační struktuře provádějí kontrolní činnost pouze ředitelka školského zařízení a její statutární zástupkyně (vychovatelka). Pravomoci k provádění kontrol dalším vedoucím pracovníkům nejsou přiděleny. Ředitelka rámcově zpracovala plán kontrolní činnosti zaměřený zejména na provozní a administrativní záležitosti, který však neobsahuje plán hospitací. Písemné záznamy z kontrol byly předloženy. Kontrola výchovně-vzdělávacího procesu je nepravidelná, zápisy z hospitací ředitelka realizuje pouze v případě negativních zjištění. Výsledky kontrol s pozitivními závěry nejsou s jednotlivými pracovníky prokazatelným způsobem projednávány, působnost zpětné vazby není evidentní. Statutární zástupkyně předložila plán kontrolní činnosti (hospitací) pouze na první pololetí stávajícího školního roku, zápisy z realizovaných hospitací mají pouze informativní charakter.

Analýza výsledků kontrol je ústní formou prováděna na jednáních pedagogické rady a na pracovních poradách. Systém hodnocení pracovníků v návaznosti na kontrolní a hospitační činnost není průkazný.

Sebehodnocení a sebereflexi své práce dětský domov realizuje aktivní účastí na společných akcích školských zařízení podobného typu, kde dosahuje dobrých výsledků.

Systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jsou průměrné.

Hodnocení podmínek činnosti

Podmínky činnosti školského zařízení jsou průměrné.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K ZÁVAZNÝM DOKUMENTŮM

Kontrolované období: účetní rok 2000, namátkově (ve vybraných oblastech) rok 2001

Dětský domov Bojkovice je příspěvkovou organizací, k výkonu hospodářské činnosti nemá oprávnění.

Hodnocení efektivity čerpání NIV

V roce 2000 pokryl příspěvek na neinvestiční výdaje dětského domova 89,20 % celkových nákladů. Zbývající část nákladů byla pokryta vlastními výnosy domova, které tvořily čerpané prostředky finančních fondů (fond odměn a rezervní fond), příspěvky od rodičů. Hospodaření dětského domova v roce 2000 vykazovalo kladný hospodářský výsledek.

Údaje o počtu dětí ve statistickém výkazu byly uváděny dle skutečnosti. Kapacita, daná rozhodnutím o zařazení dětského domova do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, nebyla v průběhu sledovaného období.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Závazné ukazatele rozpočtu mzdových prostředků (prostředků na platy) pro rok 2000 nebyly překročeny, mzdové prostředky vyplacené nad stanovený závazný limit byly pokryty z fondu odměn. Činnost dětského domova zabezpečovalo v roce 2000 14,24 zaměstnanci (8,46 pedagogických, 5,78 nepedagogických). Limit zaměstnanců byl mírně překročen, rozdíl činil necelých 5 %. Důvodem byly přijaté zástupy za pracovní neschopnost pedagogických i nepedagogických pracovníků. Objem vyplacených mzdových prostředků činil 49 % neinvestičních výdajů zařízení.

Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr nebyly v organizaci uzavřeny.

Čerpání mzdových prostředků vykázané ve výkazu o zaměstnancích a platech za rok 2000 bylo v souladu s rekapitulací mezd i v souladu s účetní evidencí.

Zaměstnanci dětského domova jsou odměňováni podle zákona o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech a nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací (dále jen zákona o platě a nařízení vlády). Organizace má zpracovaný vnitřní platový předpis, který nebyl se změnou zákonných norem upravujících odměňování aktualizován. Mzdovou agendu dětského domova zpracovává na základě smlouvy Středisko služeb školám Uherské Hradiště. Osobní spisy zaměstnanců nejsou systematicky vedeny. U některých zaměstnanců nejsou doloženy doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání, doklady o průběhu předchozí praxe a další potřebné materiály k provedení kontroly zápočtu praxe. Dětský domov nearchivuje mzdové listy zaměstnanců, archivaci provádí servisní organizace (středisko služeb školám).

Pracovní smlouvy i platové výměry byly v roce 2001 předávány před dnem nabytí účinnosti jejich změn.

Kontrola zařazení zaměstnanců do platových tříd a platových stupňů k 1. lednu 2001 nemohla být provedena u všech zaměstnanců vzhledem k nedostatečnému vedení personální agendy. U zaměstnanců, u kterých byla provedena kontrola zařazení, nebyly zjištěny nedostatky.

Zvláštní příplatky za vykonávanou činnost ve speciálním zařízení nebyly v roce 2000 diferencovány, všem pedagogickým pracovníkům byly stanoveny ve stejné výši v rámci rozpětí daného nařízením vlády.

Osobní příplatky stanovené v lednu 2000 byly diferencovány. Přehodnocení bylo provedeno až

červnu 2001. Kritéria pro stanovení osobních příplatků jsou součástí vnitřního platového předpisu.

Odměny vyplacené v roce 2000 byly zdůvodněny obecně náročností výchovné práce a plněním úkolů nad rámec pracovních povinností. Poměr nenárokových složek platu doporučený MŠMT byl dodržen (19,76 %).

Příplatky za vedení byly stanoveny zaměstnancům, kteří jsou dle organizačního řádu a náplní práce vedoucími zaměstnanci, v rámci rozpětí daného nařízením vlády. Podmínky pro výplatu dalšího platu byly dodrženy.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Ostatní neinvestiční výdaje (ONIV) z příspěvku státního rozpočtu byly plně vyčerpány na činnost dětského domova. Největší podíl 18 % z prostředků ONIV tvořily v roce 2000 odvody z vyplacených mezd, dále náklady na různý materiál (potraviny, oděvy, vybavení, učební pomůcky, knihy) 15 %, na energie 3,5 %, na opravy a udržování 4 %, na služby 8 %, na odpisy a ostatní náklady 2,5 %.

Namátkovou kontrolou účetních dokladů bylo zjištěno, že účetní doklady nejsou opatřeny podpisy osoby schvalující účetní případ a osoby, která je odpovědná za jeho zaúčtování.

Součástí hodnocení čerpání ONIV byla kontrola vyplácení kapesného dětem. Ředitelka domova vydala vnitřní předpis „Kritéria výchovných hledisek pro stanovení měsíčního kapesného“. Kontrola poskytování kapesného byla provedena namátkově u vybraných dětí za rok 2001. Předložená evidence kapesného byla kompletní až od září 2001. Evidence za školní rok 2001/2002 je vedena podle výchovných skupin. Za školní rok 2000/2001 byla předložena jen částečná evidence. Při kontrole poskytování kapesného byly zjištěny nedostatky. Dětem, které přišli do domova v průběhu měsíce nebylo kapesné za příslušnou část měsíce vyplaceno, některé děti kapesné nedostali vůbec, v evidenci nebyl uveden důvod. Nedostatečně bylo zdůvodněno i krácení kapesného. Snížení kapesného bylo provedeno i pod minimální částku stanovenou vyhláškou o výši kapesného a věcné pomoci poskytované dětem a mládeži s nařízenou ústavní výchovou. Kapesné není vypláceno dětem jednorázově v plné výši, ale z pokladny školy je předáno vychovatelce, která peníze dětem na požádání vydá. Peníze po vydání vychovatelce již nejsou v účetnictví dětského domova evidovány.

Osobní dárky k Vánocům či narozeninám nejsou účetně vedeny jako kapesné, ale jsou zahrnuty pod účet spotřeba materiálu. Evidence dárek je vedena samostatně.

Namátkovou kontrolou stanovení příspěvku na úhradu péče poskytované mládeži (dále ošetřovné) byly zjištěny v roce 2000 nedostatky. V jednom případě byl příspěvek prominut, i když nebyly zákonnými zástupci prokázány příjmy. Prominutí příspěvku nebylo vykonáno rozhodnutím ředitelky ve smyslu správního řádu. Dětskému domovu se i přes dosavadní snahu zaměstnankyně, pověřené vedením agendy, nepodařilo získat plně úhrady ošetřovného od rodičů. Pohledávky oproti předcházejícímu roku klesly.

V roce 2000 dětský domov čerpal fond odměn na výplatu mimořádných odměn a k úhradě překročení prostředků na platy. Rezervní fond byl použit částečně k úhradě zákonných odvodů z prostředků vyplacených z fondu odměn. Fond reprodukce investičního majetku nebyl čerpán. O fondu kulturních a sociálních potřeb dětský domov neúčtuje. Jednotný příděl do fondu tvořený podílem z vyplacených prostředků na platy byl převeden na účet Zvláštní školy, Bojkovice, která vede účetní evidenci na základě Smlouvy o sdružení. Všechny výše uvedené fondy jsou kryty finančními prostředky na běžném účtu.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

V roce 2000 školské zařízení neobdrželo žádné investiční prostředky.

Hodnocení kvality výroční zprávy o hospodaření školského zařízení

Dětský domov Bojkovice nepředložil výroční zprávu o hospodaření za rok 2000.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k závazným dokumentům

Prostředky přidělené ze státního rozpočtu v roce 2000 byly využity k účelu jejich poskytnutí. Nedostatky zjištěné při kontrole hospodaření s těmito prostředky byly především formálního charakteru, které neovlivnily efektivitu čerpání příspěvku. Neoprávněné použití prostředků státního rozpočtu nebylo zjištěno.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 10 839/99-21 ze dne 2. března 1999
- Zřizovací listina čj. 1192/2001/ŠK ze dne 12. září 2001, vydaná hejtmánem Zlínského kraje
- Příloha č. 1 ke zřizovací listině čj. 1192/2001/ŠK (Vymezení majetku, k němuž má organizace právo hospodaření k 1. červenci 2001)
- Koncepce rozvoje Dětského domova Bojkovice
- Výchovně-vzdělávací program Dětského domova v Bojkovicích
- Adaptační plány svěřenců I. a II. výchovné skupiny
- Plán práce pro školní rok 2001/2002
- Organizační řád dětského domova – vnitřní řád
- Vnitřní řád pro děti
- Plán výchovné práce s dětmi
- Individuální výchovné plány svěřenců I. a II. výchovné skupiny
- Měsíční (střednědobé) plány činnosti I. a II. výchovné skupiny
- Týdenní (krátkodobé) plány činnosti I. a II. výchovné skupiny
- Zápis z jednání pedagogické rady za školní rok 2000-2001 a období září až leden školního roku 2001-2002
- Režim dne pro pracovní a volné dny
- Kniha evidence stížností svěřenců
- Evidence individuálních vycházek svěřenců
- Evidence korespondence svěřenců
- Knihy návštěv (svěřenců, úředních)
- Plán výchovné práce s dětmi

- Minimální preventivní program pro školní rok 2001-2002
- Výroční zpráva za školní rok 2000/2001 (o činnosti)
- Evidence počtu svěřenců v dětském domově, jejich seznam a rozdělení do výchovných skupin
- Přehled pracovníků Dětského domova Bojkovice k 1. lednu 2002
- Osobní spisy svěřenců I. a II. výchovné skupiny
- Osobní listy dětí v dětském domově I. a II. výchovné skupiny
- Deníky I. a II. výchovné skupiny
- Pedagogické deníky vychovatelů
- Denní záznamy vychovatelů (průběh služeb) I. a II. výchovné skupiny
- Knihy úrazů (svěřenců, pracovníků)
- Kniha zdravotních záznamů svěřenců I. a II. výchovné skupiny
- Kniha evidence výdeje léků svěřenců I. a II. výchovné skupiny
- Plán dalšího vzdělávání pracovníků
- Pracovní řád Dětského domova Bojkovice platný od 1. ledna 2001
- Rozpis služeb vychovatelů za období září, říjen, listopad, prosinec 2001 a leden 2002
- Personální a platová dokumentace pedagogických a nepedagogických pracovníků školského zařízení, doklady o odborné a pedagogické způsobilosti a doklady o plnění kvalifikačních předpokladů vzdělání
- Vnitřní platový předpis platný od 1. září 1995 a od 1. září 2000
- Osobní spisy všech pracovníků
- Hlavní kniha za rok 2000
- Rekapitulace mezd za rok 2000
- Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 za rok 2000
- Výkaz Škol (MŠMT) V 14-14 k 15. říjnu 2001
- Rozvaha Úč ROPO 3-02 za rok 2000
- Výsledovka Úč ROPO 4-02 za rok 2000
- Účetní doklady za měsíce listopad a prosinec 2000
- Matriční kniha
- Návrhy odměn za rok 2000
- Mzdové listy pracovníků za rok 2000
- Kniha darů a dáreků, evidence sponzorských darů za rok 2000
- Vnitřní směrnice (kapesné, další kapesné, věcná pomoc...)
- Evidence a vyplácení kapesného svěřenců I. a II. výchovné skupiny za školní rok 2000-2001 a září až leden školního roku 2001-2002
- Evidence příspěvku na úhradu péče poskytované mládeži (ošetřovné) za roky 2000 a 2001 u svěřenců I. a II. výchovné skupiny
- Dokumentace k příspěvku na úhradu péče poskytované mládeži (ošetřovné) u svěřenců I. a II. výchovné skupiny
- Protokoly o ukončení pobytu v dětském domově a předání věcné pomoci svěřencům

s osobními čísly 10 a 17.

- Jednací protokol
- Kronika a fotokronika

ZÁVĚR

Výrazná pozitiva:

- pravidelná písemná informovanost osob odpovědných za výchovu dětí
- kvalita individuálních výchovných plánů pro jednotlivé svěřence
- vysoce pozitivní vnitřní klima dětského domova po stránce interakce mezi dospělými a dětmi
- participace nepedagogických pracovníků na realizaci výchovně-vzdělávacího procesu
- otevřenost vnějším vlivům i obecné komunitě
- integrace svěřenců do běžné populace
- úroveň spolupráce se školami, ve kterých se svěřenci vzdělávají
- vysoká estetická úroveň celého objektu, naplňování zásady výchovy prostředím
- spolupráce s nadacemi, občanskými sdruženími a sponzory

Výrazná negativa:

- převládá prvek feminizace, svěřenci mají omezenou možnost identifikace s mužským vzorcem chování a jednání
- v noci není v dětském domově v přímé pracovní činnosti žádný pracovník
- pětilůžkové pokoje omezují intimitu a soukromí svěřenců
- nedostatečné vybavení pro zimní sporty
- absence systematického dalšího vzdělávání vychovatelek, zejména pro práci se svěřenci s opožděným řečovým vývojem a specifickými vývojovými poruchami učení
- není naplněna funkce kapesného - fiktivní vyplácení
- složení trojic kmenových vychovatelů
- kvalitativní úroveň zpracování týdenních programů výchovných činností a omezená možnost participace svěřenců na jejich sestavování
- absence periodického hodnocení pracovníků
- nesystémová a nepravidelná kontrola výchovně-vzdělávacího procesu

Na základě kontrolních zjištění hodnotí Česká školní inspekce Dětský domov v Bojkovicích ve sledovaných oblastech - kvalita výchovně-vzdělávací činnosti (program, podmínky, organizace, formy a metody, interakce a komunikace, další aktivity a výsledky) jako velmi dobrý, podmínky činnosti (plánování, organizování, vedení a motivování a kontrolní mechanismy) jsou průměrné. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly v kontrolovaných oblastech využity vzhledem k účelu jejich poskytnutí hospodárně a efektivně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Antonín Grulich	Mgr. Antonín Grulich v. r.
Členka týmu	Mgr. Ludmila Konopková	Mgr. Ludmila Konopková v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Ing. Anna Zámečnicková	

V Prostějově dne 15. února 2002

Datum a podpis ředitelky stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 1. března 2002

Razítko

Ředitelka školského zařízení nebo jiná osoba oprávněná jednat za školské zařízení

Emilie Dorušková

Emilie Dorušková v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školského zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
--------------------	-----------------------------------

Neplní, není v souladu	<i>Nedodrжуje, nečerpá účelně, efektivně</i>
------------------------	--

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Kraj. úřad Zlínského kraje, odbor školství, mládeže a sportu	2002-03-25	133 41/02-05003

Připomínky ředitelky školského zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.